

Forfatter: Engelbreth, Wolf Frederik

Titel: BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Engelbreth, Wolf Frederik (1840-03-28)

Citation: Engelbreth, Wolf Frederik: "BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Engelbreth, Wolf Frederik (1840-03-28)", i *Breve fra J.P. Mynster*, Gyldendalske Baghaudling (F. Hegel), s. 447. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991707-000-shoot-L0019917070000255.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra J.P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Cngelbreth.

Lydersløv 28tt Marts 1840.

Deres mod mig udviste Bevaagenhed ved at sende mig Deres „Oplysninger ang. Udkastet til en Alterbog og Kirke- Ritual" forbinder mig til den hierteligste Taksigelse. Med største Opmærksomhed har jeg læst og atter læst dem, og holder det for uimodsigeligt vist, at Enhver, som læser dem uden Fordom, maa erkiende dem som grundige, klare og forstandige, og overbevise sig om, hvor lidt Deres Forslag fortjener de haarde og ubillige Domme, som Grundtvig og Flere have fældet over det. —

— — Hvad Daabshandlingcn angaaer, har jeg i Deres Oplysninger fundet en udførligere Udvikling af de Grunde for Deres Afvigelser fra den ældre Form, som De gunstigst meddeelte mig i en Skrivelse afvigte Sommer. Jeg har derfor taget Sagen paa nye i Overvejelse, underkastet den en gientagen, nøie Prøvelse, og jeg har giert det med saa meget mere Flid, som jeg følte Vægten af Deres Modgrunde i Hovedpunktet: Barnets Tro.

Saaere vigtige og indgribende ere unægtelig Deres Ind s. 448vendinger mod den spørgende Form ved Daaben *) : at Barnet ikke kan betragtes som troende før Daaben; at en fides infusa ikke kan antages; heller ikke nogen magisk Virkning; derfor er det urigtigt at spørge Barnet: troer du? — I det jeg forbigaaer hvad jeg allerede har anført i mine Betænkninger for at forsvare Spørgsmaalene til Barnet, troer jeg herpaa kunde svares: Ved „magisk" forstaaes i Almindelighed en Skiult Magt, ved hvilken et Menneske ved en vis Fortryllelse paatvinger en Anden Noget imod dennes Villie. Men i Barnets Hierte er ingen Modstand; Herrens Naade er det til Velsignelse; og det Staaer til Mennesket selv, om det vil anvende den eller ikke — hvilket ikke er Tilfældet med den magiske Virkning. Heller ikke borttager Daaben ex opere operato, som Catholikerne lære, selve Arvesynden, men kun dens Skyld; og ved den nye Fødsel sættes Mennesket istand til at kunne bekæmpe den gamle Adam i ham — naar han selv vil. — En »fides infusa« er, efter Catholikernes Mening, Kirkens og Faddernes Tro, som indgydes Barnet, og dertil „fix og færdig"; men den antager den evangeliske Kirke ikke; men, som Luther siger, „der Pathen und der Christenheit Glaube bittet und erwirket ihnen den eigenen Glauben, in welchen sie getauft werden" o. s. v. (Guerike Symbolik p. 400 n. 120), og denne Tro er vel at betragte lige med en Grundspire til videre Udvikling. Derfor, mener jeg, bør Kirken trøstigen spørge Barnets Repræsentant: troer du? og hans Svar giælder, som om Barnet selv svarede det. Den maa paaalegge den Jndtrædende, som den vil modtage, strax at erklære: Kirkens Tro er min; Pagtens Fordringer binde mig fra dette Øieblik af; og Repræsentantens Ja er bindende for Barnet, som dets eget, om det end ikke Strax kan opfylde de sidste.

Jeg er ganske enig med Dem og den ældre lutherske Kirke, at Daabens egentlige Virkning til Velsignelse ligger i Herrens Indstiftelses Ord, Matth. 28, 19, saa at det Christenbarn, s. 449der bøbes med disse Ord, har annammet en ret christelig Daab. Men derfor holder jeg dog hverken Forsagelsen eller Symb. apost. for ligegyldige ved Daaben *); og dette meente vistnok hverken Luther eller Chemnit, Gerhard osv. **), Skiønt de vel meente det om andre Bønner og Skikke, som den pavelige Kirke paaklignede Daabshandlingen. den Deel af Traditionen, som indeholdt Credo, som Luther kalder Symb. apost., adstilte de nøie fra sildigere pavelige Traditioner, og holdt den i stor Ære (som navnlig flere Udtryk hos Luther vise), og at antage den fandt de slet ikke stridende mod den evangeliske Kirkes Princip om Skriften, som eneste norma credendi, efterdi de fandt Skrift og Symb. apost. i fuldkomneste Harmonie. —

Idet jeg nu, ærede Hr. Biskop og æble Velynder, har udtalt, hvori jeg ikke finder at kunne være enig med Dem, haaber jeg, at De, som Sandheds oprigtige Ven, der ærer alvorlig Stræben efter den, selv om den ikke følger Deres Vei, ikke vil ansee disse mine faa Bemærkninger med Uvillie. Saa villig jeg end er til at give andre Anskuelser Plads ved Siden af mine egne Overbeviisninger, uben at bedømme dem med Eensidighed, mindst saadanne, der som Deres, ere aldeles christelige — thi Læren om Barnets Tro ved Daaben er vistnok en res disputabilis — saa er det dog Pligt ikke at forlade egen Overbeviisning uden tvingende Nødvendighed.

—